

ЗРАСРБ - вх. № ССВК - 1558 от 03 февруари 2020г.

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Цвета Станимирова

Катедра: Минералогия, петрография и полезни изкопаеми, Геолого-географски
Факултет при Софийски Университет „Св. Климент Охридски“

по дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Петрология“, професионално направление 4.4. Науки за земята на тема: „Минералого-петрографско изследване на артефакти от култови обекти (втората половина на II хил. пр. Хр. - I хил. пр. Хр.) в Източните Родопи, Южна България“ с автор Камелия Янкова Маринова

Процедура. Настоящото становище е изготвено съгласно ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилата за прием, обучение на докторанти и присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в МГУ „Св. Иван Рилски“ и решение на Научното жури от заседанието му на 09/01/2020 г.

Дисертационен труд. Основните дейности извършени за реализирането на темата на дисертационния труд са представени в девет глави. Общият обем на труда е 208 стр. Получените данни и резултати от различни изследвания и анализи са представени и онагледени в 21 таблици, 77 фигури и 22 диаграми и 2 приложения (съдържащи опис на изследваните материали). Цитираната литература включва 176 заглавия.

За постигане на основната цел на представената интердисциплинарна работа – комплексна детайлна характеристика на археологически обекти в Източните Родопи от Ранната желязна епоха (светилища „Глухите камъни“, „Ада тепе“, „Менекенски камъни“, „Коджа кая“ и „Резбарци“; ритуални ями: „Долно черковище“; селище: „Бисер“) са използвани и анализирани данните получени от приложението на различни физични и химични методи: оптични, прахова рентгенова дифракция, рентгенов флуоресцентен анализ, ICP-AES, SEM-EDX, ДТА, инфрачервена и раманова спектроскопия, рентгенова томография, както и удачно са използвани резултати от литературни източници, и собствени теренни и аналитични изследвания. Представените резултати, тяхната интерпретация и последващите дискусии по различните задачи, недвусмислено показват, че докторантът е усвоил множество методи за анализ, както и че може да ги прилага адекватно при решаване на научни задачи.

Получените резултати по същество представляват едно завършено, систематизирано, комплексно интердисциплинарно изследване на керамични артефакти от разнообразни по предназначение селища от РЖЕ в Източни Родопи. Основните достижения могат да се обединят в три групи: 1) детайлна петрографска, химична, и минераложка характеристика на изследваните артефакти, с което е създадена една солидна база данни; 2) въз основа на приложени адекватни статистически обработки на получените данни и приложените геоложки (петрографски и минераложки) познания са посочени вероятните източници за суровина за керамиката и са представени възможни връзки на обмен между отделните археологически обекти; 3) чрез използване на данни от рентгенова дифракция и рентгенова томография са определени вероятни технологии на керамичното производство от тази епоха – формуване, условия и температура на изпичане, вид на използвани пигменти и ангоби.

Успешното осъществяване на дисертационния труд доказва необходимостта и полезността на интердисциплинарните изследвания. Получените резултати и изведените приноси освен научна и конкретна практическа стойност са основа за разширяване на областите на приложение на такъв тип изследвания.

Публикации и автореферат. По темата на дисертацията са представени три броя публикации, отговарящи на минималните изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по професионална направление 4.4. Науки за земята и научна специалност „Петрология“.

Заклучение. Постигнатите научни приноси, както и явното израстване на докторанта като учен, овладял методите на характеристика и анализ, ми дава основание да **подкрепя** присъждането на образователната и научна степен “доктор” на Камелия Янкова Маринова.

30.01.2020г.

София

Подпис:

(Доц. д-р Цвета Станимирова)